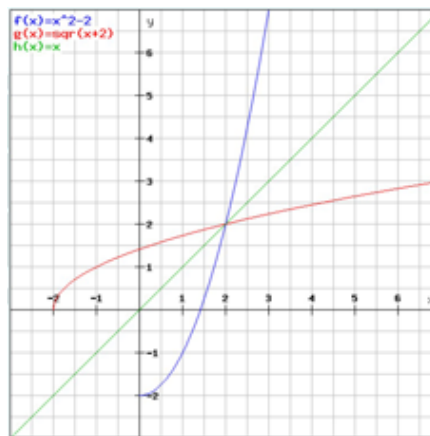

Facit KTR2 och KTR5 TNIU19

KTR2 version 2008

1.

- a) Se kurshäftet
- b) Se kurshäftet
- c) $f(x) = \sqrt{x+2}$ med $D_f = [-2, \infty[$ och $V_f = [0, \infty[$
 $f^{-1}(x) = x^2 - 2$ med $D_{f^{-1}} = [0, \infty[$ och $V_{f^{-1}} = [-2, \infty[$

2.

- a) $x = \frac{\pi}{2} + n\pi$ eller $x = \frac{\pi}{6} + n2\pi$ eller $x = \frac{5\pi}{6} + n2\pi$, $n \in \mathbb{Z}$
- b) $x = n2\pi$, $n \in \mathbb{Z}$
- c) $x = -10$

3.

- a) 2
- b) $\cos x = \pm \frac{3}{5}$
- c) $\sqrt{3}$

1.

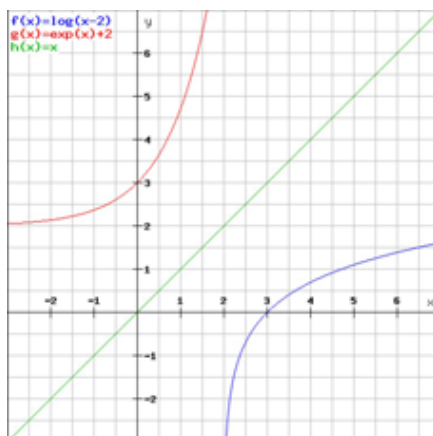
- a) $x = \frac{\pi}{2} + n2\pi$ eller $x = n\pi$, $n \in \mathbb{Z}$
- b) $x = 4$
- c) Saknar lösning eftersom att $\pi \notin V_{\arcsin} = \left[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right]$

2.

- a) Insättning av exempelvis $x = \pm 3$ ger samma funktionsvärde och därmed är funktionen inte injektiv och saknar därmed invers.
- b) $f(x) = \sqrt{x^3 - 64}$ med $D_f = [4, \infty[$ och $V_f = [0, \infty[$
- c) $f^{-1}(x) = \sqrt[3]{x^2 + 64}$ med $D_{f^{-1}} = [0, \infty[$ och $V_{f^{-1}} = [4, \infty[$

3.

- a) $D_f =]2, \infty[$ och $V_f =]-\infty, \infty[$
- b) $f^{-1}(x) = e^x + 2$ med $D_{f^{-1}} =]-\infty, \infty[$ och $V_{f^{-1}} =]2, \infty[$
- c)

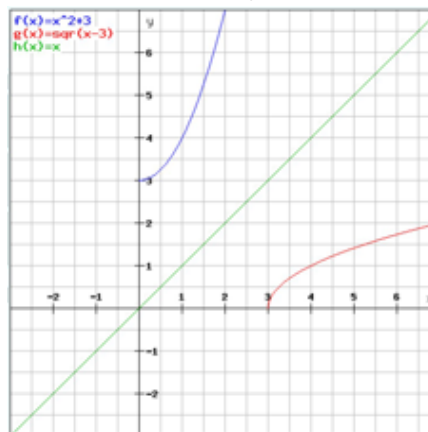
KTR2 version 2010

1.

- a) Se läroboken sid 63
- b) Se läroboken sid 71
- c) Saknar lösning eftersom att $2 \notin D_{\arcsin} = [-1, 1]$

2.

- a) Se kurshäftet
- b) Se kurshäftet
- c) $f(x) = x^2 + 3$ med $D_f = [0, \infty[$ och $V_f = [3, \infty[$
 $f^{-1}(x) = \sqrt{x - 3}$ med $D_{f^{-1}} = [3, \infty[$ och $V_{f^{-1}} = [0, \infty[$

3.

- a) $x = \frac{\pi}{2} + n\pi$ eller $x = -\frac{\pi}{6} + n2\pi$ eller $x = \frac{7\pi}{6} + n2\pi$, $n \in \mathbb{Z}$
- b) $x = \pm \frac{\pi}{3} + n2\pi$ eller $x = n2\pi$, $n \in \mathbb{Z}$
- c) $x = -100$

1.

- a) $x = \frac{\pi}{2} + n\pi$ eller $x = \pi + n2\pi$, $n \in \mathbb{Z}$
- b) $x = \frac{\pi}{2} + n2\pi$ eller $x = \frac{\pi}{6} + n2\pi$ eller $x = \frac{5\pi}{6} + n2\pi$, $n \in \mathbb{Z}$
- c) $x = -1$

2.

- a) Insättning av exempelvis $x = \pm 2$ ger samma funktionsvärde och därmed är funktionen inte injektiv och saknar därmed invers.
- b) $f^{-1}(x) = x^2 - 3$ med $D_{f^{-1}} = [0, \infty[$ och $V_{f^{-1}} = [-3, \infty[$
- c) $f^{-1}(x) = -\frac{x}{2}$ med $D_{f^{-1}} = [0, \infty[$ och $V_{f^{-1}} =]-\infty, 0]$

3.

- a) -2
- b) $\frac{1}{\sqrt{3}}$
- c) Den naturliga logaritmen $\ln x$ besvarar frågan "e upphöjt i vad, blir talet x ".
Definitionsmängden för $\ln x$ innehåller inte talet $x = 0$ (inte heller $x < 0$) eftersom att "e upphöjt i ett sökt tal" aldrig kan bli noll (eller mindre än noll).

1.

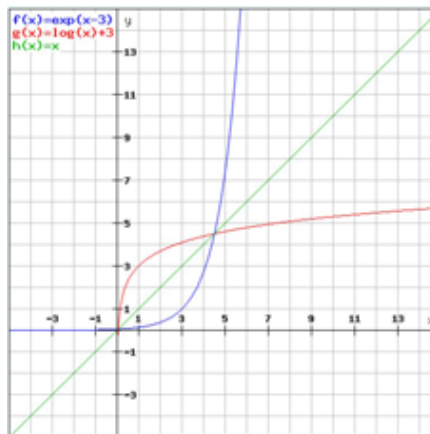
a) $x = \frac{\pi}{2} + n\pi$ eller $x = \frac{\pi}{6} + n2\pi$ eller $x = \frac{5\pi}{6} + n2\pi$, $n \in \mathbb{Z}$

b) $x = n\pi$ eller $x = \pm \frac{\pi}{3} + n2\pi$, $n \in \mathbb{Z}$

c) $x = \pm 10$

2.

$$f^{-1}(x) = \ln x + 3 \quad \text{med} \quad D_{f^{-1}} =]0, \infty[\quad \text{och} \quad V_{f^{-1}} =]-\infty, \infty[$$

3.

$$g(f(x)) = x + 2 \quad \text{med} \quad D_{g \circ f} = [3, \infty[\quad \text{och} \quad V_{g \circ f} = [5, \infty[$$

KTR2 version 2013

1.

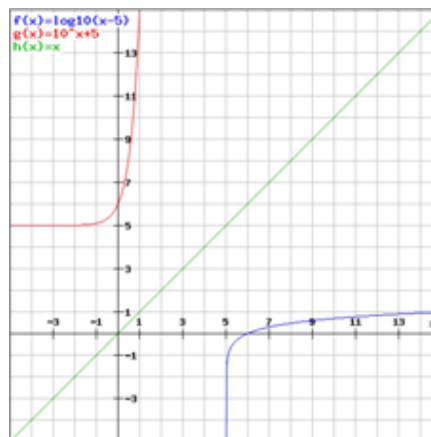
- a) $x = n\pi$, $n \in \mathbb{Z}$
- b) $x = n\pi$ eller $x = \frac{\pi}{4} + n\pi$, $n \in \mathbb{Z}$
- c) $x = 1$ eller $x = 0$

2.

- a) 2
- b) $-\frac{1}{2}$
- c) 1

3.

- a) $f(x) = \lg(x - 5)$ med $D_f =]5, \infty[$ och $V_f =]-\infty, \infty[$
- b) $f^{-1}(x) = 10^x + 5$ med $D_{f^{-1}} =]-\infty, \infty[$ och $V_{f^{-1}} =]5, \infty[$
- c)

1.

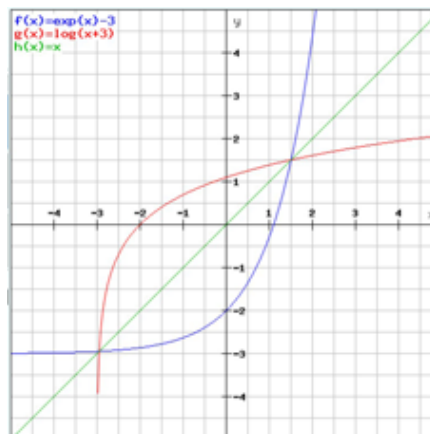
- a) Se kurshäftet och läroboken sid 63
- b) Se kurshäftet och Se läroboken sid 108
- c) Se kurshäftet och läroboken sid 71

2.

- a) $x = \pm \frac{\pi}{3} + n\pi$, $n \in \mathbb{Z}$
- b) $x = n2\pi$ eller $x = \frac{\pi}{2} + n\pi$, $n \in \mathbb{Z}$
- c) $x = \pm 3$

3.

- a) $f(x) = e^x - 3$ med $D_f =]-\infty, \infty[$ och $V_f =]-3, \infty[$
- b) $f^{-1}(x) = \ln(x + 3)$ med $D_{f^{-1}} =]-3, \infty[$ och $V_{f^{-1}} =]-\infty, \infty[$
- c)

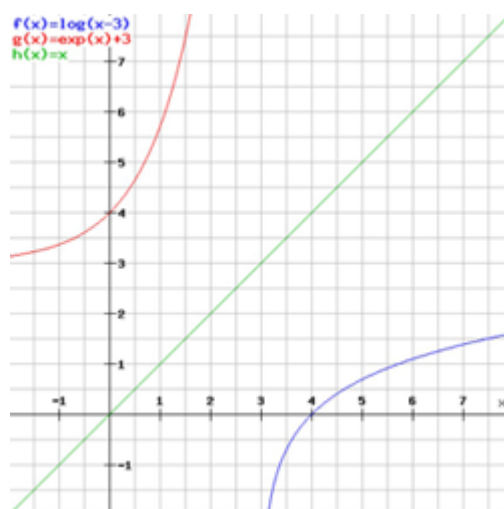

1.

- a) $x = \frac{\pi}{6} + n2\pi$ eller $x = \frac{5\pi}{6} + n2\pi$ eller $x = \frac{\pi}{2} + n\pi$, $n \in \mathbb{Z}$
- b) $x = -100$
- c) $x = 2$ eller $x = 3$

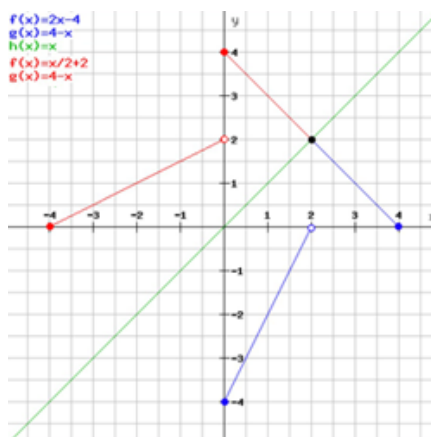
2.

- a) $f(x) = e^x + 3$ har $D_f =]-\infty, \infty[$ och $V_f =]3, \infty[$
- b) $f^{-1}(x) = \ln(x - 3)$ med $D_{f^{-1}} =]3, \infty[$ och $V_{f^{-1}} =]-\infty, \infty[$
- c)

3.

- a) $f^{-1}(x) = \begin{cases} 4 - x & , 0 \leq x \leq 2 \\ \frac{x}{2} + 2 & , -4 \leq x < 0 \end{cases}$ med $D_{f^{-1}} = [-4, 2]$ och $V_{f^{-1}} = [0, 4]$
- b)

- c) Trots att funktionen $f(x)$ varken är strängt växande eller strängt avtagande så är den *ändå* injektiv (varje y-värde förekommer endast i en punkt och kommer alltså från endast ett unikt x-värde) och har därmed en invers!

1.

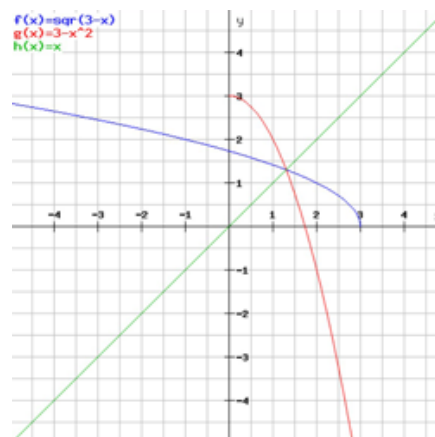
- a) $x = -1000$
- b) $x = 1$ eller $x = 4$
- c) $x = n\pi$, $n \in \mathbb{Z}$

2.

- a) $\frac{\pi}{6}$
- b) $\frac{\sqrt{3}}{2}$
- c) 1

3.

- a) $f(x) = \sqrt{3-x}$ har $D_{f^{-1}} =]-\infty, 3]$ och $V_{f^{-1}} = [0, \infty[$
- b) $f^{-1}(x) = 3 - x^2$ med $D_{f^{-1}} = [0, \infty[$ och $V_{f^{-1}} =]-\infty, 3]$
- c)

1.

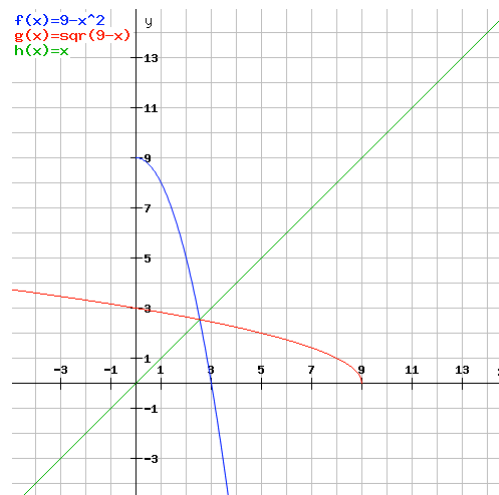
- a) $x = \frac{\pi}{2} + n2\pi$ eller $x = \frac{\pi}{6} + n2\pi$ eller $x = \frac{5\pi}{6} + n2\pi, n \in \mathbb{Z}$
- b) $x = 1$ eller $x = e^{-1}$ och notera att $x = 0$ ej är tillåten rot
- c) $x = 18$

2.

- a) $\frac{3}{5}$
- b) -1
- c) $-\frac{\pi}{2}$

3.

- a) $f(x) = \sqrt{9-x}$ har $D_{f^{-1}} =]-\infty, 9]$ och $V_{f^{-1}} = [0, \infty[$
- b) $f^{-1}(x) = 9 - x^2$ med $D_{f^{-1}} = [0, \infty[$ och $V_{f^{-1}} =]-\infty, 9]$
- c)

1.

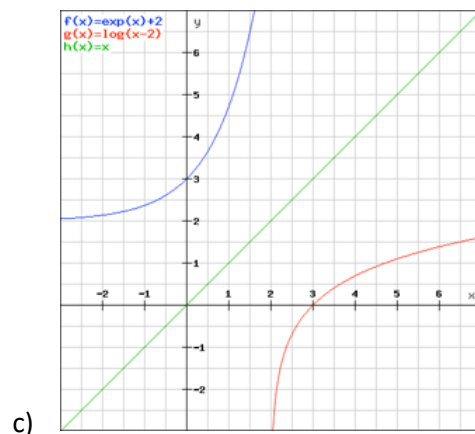
- a) Mängden av alla x -värden som en funktion $f(x)$ är definierad för
- b) $D_f = [-1, 1]$ och $V_f = [0, \pi]$
- c) Så länge varje enskilt funktionsvärde y härstammar från enbart ett ingångsvärde x är funktionen injektiv och har därmed invers.

2.

- a) $x = \frac{\pi}{4} + \frac{n\pi}{2}, n \in \mathbb{Z}$
- b) $x = \frac{\pi}{2} + n\pi$ eller $x = \frac{\pi}{6} + n2\pi$ eller $x = \frac{5\pi}{6} + n2\pi, n \in \mathbb{Z}$
- c) $x = 5$ (notera att $x = -5$ inte ingår i D_f)

3.

- a) $f(x) = e^x + 2$ har $D_{f^{-1}} =]-\infty, \infty[$ och $V_{f^{-1}} =]2, \infty[$
- b) $f^{-1}(x) = \ln(x - 2)$ med $D_{f^{-1}} =]2, \infty[$ och $V_{f^{-1}} =]-\infty, \infty[$

1.

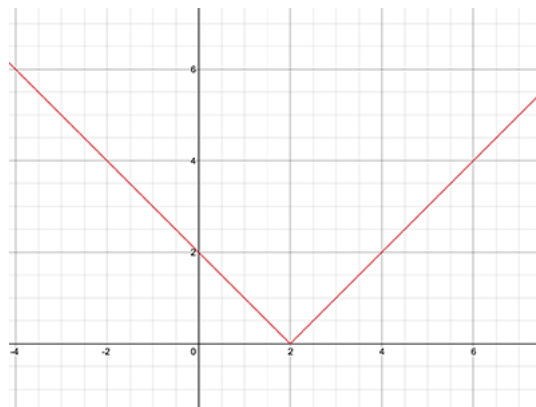
a) $x = 500$

b) $x = \frac{\pi}{2} + n\pi$ eller $x = \frac{\pi}{6} + n2\pi$ eller $x = \frac{5\pi}{6} + n2\pi, n \in \mathbb{Z}$

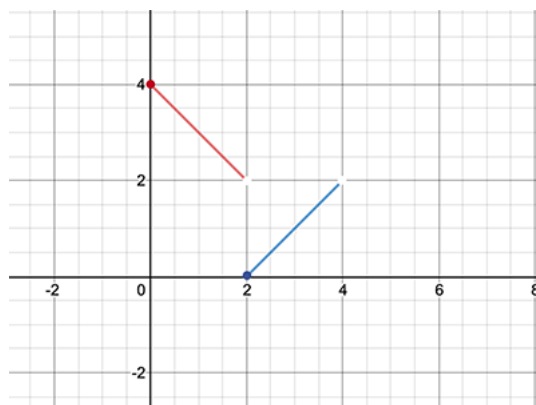
c) $x = \frac{3\pi}{2} + n2\pi, n \in \mathbb{Z}$

2.

- a) Genom att skissa grafen och visa att det finns olika x -värden som ger samma y -värde – t.ex. $x = 0$ och $x = 4$ som båda ger $y = 2$ – har man visat att funktionen inte är injektiv och därmed saknar invers.

- b) Genom att skissa grafen och visa att varje existerande y -värde kommer från enbart från ett x -värde har man visat att funktionen är injektiv och därmed har funktionen invers.

3.

a) $f(x) = x^2 - 4$, $D_{f^{-1}} =]-\infty, 0]$ och $V_{f^{-1}} =]-4, \infty]$

b)

